

Zápis ze setkání

Termín konání: středa 22. 8. 2018

Časové rozvržení: 14:00 – 16:00

Místo konání: Sociální nadační fond města Brna a Jihomoravského kraje, Mečová 5
(2. patro)

Program:

1. Úvod
2. Termíny pracovních skupin KPSS v říjnu
3. Program říjnových pracovních skupin
4. Dofinancování služeb a aktualizace sítě pro rok 2019
5. Analýza potřebnosti soc. služeb v JMK a analýza pečovatelské služby při MČ Brna - diskuze nad zadáním a tématy
6. Závěr

1. Úvod

Členové koordinační skupiny (dále jen KS) byli na úvod přivítáni a seznámeni s programem.

Ze setkání byly omluveny členky KS - M. Škorpíková, B. Veškrnová, J. Navrátilová, M. Němcová a J. Tesařová.

2. Termíny pracovních skupin KPSS v říjnu

Po vzájemné dohodě členů KS byly dohodnuty termíny setkání říjnových pracovních skupin následovně:

- Osoby se zdravotním postižením - středa 17. 10. v 9:00
- Děti, mládež, rodina - pátek 19. 10. v 9:30
- Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením - pondělí 22. 10. v 9:30
- Senioři - pondělí 22. 10. ve 14:00
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením - úterý 23. 10. ve 13:00
- Osoby s duševním onemocněním - středa 24. 10. ve 14:00
- Osoby s mentálním postižením - čtvrtek 25. 10. v 9:30
- Osoby se smyslovým postižením - pátek 26. 10. v 9:30

3. Program říjnových pracovních skupin

Členové KS projednali návrh programu říjnových pracovních skupin, kdy každý ze zástupců navrhl téma nebo témata, které by bylo vhodné do programu zařadit. Nicméně z důvodu neúčasti některých vedoucích jednotlivých pracovních skupin padlo pouze několik návrhů a bylo tedy dohodnuto, že do příštího setkání KS, které proběhne 19. 9. 2018, se jednotliví vedoucí nad programem detailněji zamyslí. Návrhy a konečná verze programu říjnových pracovních skupin se tedy projedná na zářijové KS ve středu 19. 9. 2018.

Návrhy, které byly prodiskutovány na srpnovém setkání KS:

Kromě informací ze strany OSP (dofinancování služeb, vyhlášení dotačních řízení na příští rok apod.) budou přítomní vyzváni k tomu, aby sdělili aktuální informace, co se týče jejich služeb, tedy co je aktuálně tížší nebo naopak, co se jim za poslední dobu podařilo. Rovněž pak také, zda se jednotlivým organizacím daří naplňovat cíle, které si v současném plánovacím období vytyčily a jak jsou realizovány.

Dále je možné prodiskutovat zpětnou vazbu v oblasti kontrol, které OSP provádí, a to jak ty, které se týkají ekonomické, ale i obsahové stránky. V neposlední řadě bude na programu setkání také schválení jednacích řádů po zapracování případných připomínek.

U jednotlivých pracovních skupin byla navržena tato témata:

Osoby se zdravotním postižením

Zaměřit se na oblast samostatného bydlení těchto osob, (ať už ve formě chráněného bydlení nebo samostatného/sdíleného bydlení s podporou osobní asistence) a zároveň na problém chybějících pracovníků, kteří by tyto služby zajišťovali.

Další důležitou oblastí je zaměstnávání osob se zdravotním postižením - možnosti a také důvody, proč někteří nemají o případné nabídky zaměstnání zájem.

Dalším tématem jsou různé projekty, které jednotlivé organizace realizují, bylo by tedy dobré zjistit, jaké dopady a přínosy pro jejich klienty mají. Dále by mohla být prodiskutována spolupráce jednotlivých organizací, a to i v tom smyslu, kdy případně klient využívá např. stejný typ služby, ale od vícero organizací.

Osoby s mentálním postižením

Ze zkušeností jednotlivých organizací vyplývá, že pracovníci často naráží na problém, který se týká nácviku sebeobsluhy klientů (či vedení k samostatnosti obecně). Pracovníci např. klienty naučí v rámci sebeobsluhy určité úkony, ovšem rodinní příslušníci či pečující pak nechtějí, aby tyto úkony sami vykonávali. Jednak mají strach, aby si případně neublížili nebo prostě jsou zvyklí v maximální míře se o svého rodinného příslušníka postarat, případně proto, že to jednoduše člověku s postižením trvá déle a v rámci urychlení to tedy udělá rodina apod. Potom však zcela ztrácí smysl to, co organizace klienty učí a snaha o vedení k samostatnosti nemá patřičný efekt. To je pak samozřejmě zásadní problém, pokud má klient možnost přejít do samostatného bydlení s asistencí. Organizace tak přiznávají, že je mnohdy v tomto směru daleko těžší spolupráce s rodinou než s klientem (to se týká i osob s tělesným postižením).

Děti, mládež a rodiny

Celkově se zaměřit na práci s rodinou jako celek, více podporovat samostatnost rodiny a její zodpovědnost v oblasti nepříznivých životních situací a událostí. Tedy nikoliv klienty v maximální míře „opečovávat“, ale zplnomocňovat je k samostatnosti. Tématem by tedy

mohlo být právě to, jakým způsobem se v rámci sociální práce s rodinami dbá na jejich zplnomocňování.

Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením a Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Informace ohledně akčního plánu v oblasti bezdomovectví a sociálního bydlení. Stejně jako u skupiny Děti, mládež a rodiny je žádoucí u této skupiny osob podporovat jejich větší samostatnost a odpovědnost za svoje jednání a činy. Nikoliv aby převládalo to, že se tyto osoby budou spoléhat na to, že jejich nepříznivou situaci za ně vyřeší primárně někdo druhý. Sociální služby a sociální práce má těmito lidem pomáhat a radit, jak se v nepříznivé situaci zorientovat a jak si s ní poradit, ovšem „expertem“ na svoji životní situaci je sám klient, nikoliv pracovník, který mu pomáhá. Tudíž by nemělo být na něm, aby klientovu situaci za něj vyřešil.

4. Dofinancování služeb a aktualizace sítě pro rok 2019

V průběhu letních prázdnin probíhala aktualizace sítě na rok 2019 a dofinancování sociálních služeb.

V oblasti aktualizace sítě dojde od roku 2019 k těmto změnám:

Občanské sdružení Logo, z. s. - zrušeno centrum denních služeb.

Práh jižní Morava, z. ú. - zrušeno centrum denních služeb a odborné sociální poradenství.

Naděje zrušeno Dům pokojného stáří – Domov pro seniory na Ptašínského v Králově Poli.

V budoucnu v této budově vznikne zřejmě dům s pečovatelskou službou.

OSP MMB (Celní) – zrušena služba domy na půl cesty. AD pro mladé dospělé a AD pro mladistvé sloučeno pod jednu službu AD pro mládež.

Sdružení Veleta, z. s. snížilo DOZP o jedno lůžko.

CSS, p. o. - služba AD pro matky s dětmi Společná cesta kapacita snížena o dvě lůžka a služba AD DSP kapacita snížena o tři lůžka.

Domov pro mne, z. s. naopak ze 4 lůžek v rámci chráněného bydlení navyšuje na 7 lůžek.

Liga vozíčkářů, z. ú. (osobní asistence) a Naděje (pečovatelská služba) rozšiřují služby z důvodu požadavků, které vyplývají v rámci zavedení tzv. Regionálních karet sociálních služeb.

Došlo také k dalším změnám jako např. snížení denní kapacity, úprava věkové hranice služby apod.

O dofinancování služeb požádalo celkem 31 organizací a 61 služeb. OSP na základě analýzy současných a předpokládaných zdrojů žadatelů navrhuje dofinancování v celkové výši cca 6 mil. Kč. Došlo ke změnám v Pravidlech financování 2018 (dodatek) i v Pravidlech financování pro rok 2019. Kraj dále nově předpokládá spolufinancování služeb zařazených do IP JMK ze strany obcí. K tomuto účelu bude použita rezerva, kterou OSP MMB záměrně vytvářel. Do budoucna však již bude nutné celkový rozpočet na soc. služby zvýšit. Zastupitelstvo, které bude o návrhu na dofinancování služeb rozhodovat, proběhne 4. 9. 2018.

5. Analýza potřebnosti soc. služeb v JMK a analýza pečovatelské služby při MČ Brna - diskuze nad zadáním a tématy

Analýza potřebnosti služeb v JMK: v diskusi nad zadáním tohoto výzkumu byla zdůrazněna všeobecná otázka – jaké jsou důvody odmítání klientů u jednotlivých typů služeb. U analýzy pečovatelské služby jde pak zejména o to, zaměřit se na efektivitu a také na samotné úkony jednotlivých PS (které by rozhodně neměly zajišťovat rozvoz obědů či úklidové služby, jenž lze zajišťovat běžným, komerčním způsobem). Stěžejní by

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

měla být především sociální práce, výše zmíněné případně jako doplnění. Bylo by dobré zmapovat rozsah působnosti jednotlivých PS v rámci MČ (identifikovat nedostatečně pokryté nebo případně zcela nepokryté lokality a naopak lokality, kde se případně více služeb překrývá). Dále zjistit skutečnou vytiženost jednotlivých služeb (včetně konkrétních hodin).

Co se týče krajského výzkumu potřebnosti soc. služeb – v rámci Brna by mělo dojít k jeho realizaci na podzim tohoto roku (zřejmě říjen – listopad). Celý výzkum by měl trvat 4 měsíce a skončit tak na konci roku 2018.

V rámci jednotlivých cílových skupin vzešly tyto podněty, kterými by se výzkum mohl zabývat:

Osoby se zdravotním postižením

Nedostatky v oblasti osobní asistence - proč některé organizace mají problém s fungováním služby, chybí jim asistenti, a přitom jiní fungují bez problémů.

Co se týká oblasti zaměstnávání – ne příliš fungující tzv. podporované zaměstnávání. Je zde mnoho projektů, které se touto problematikou zabývají (projekty na zaměstnávání a přeškolení), nicméně absolventi těchto programů mají stále problémy získat zaměstnání.

Otázka domů s pečovatelskou službou, kdy je běžné, že dům obývají klienti, kteří pečovatelskou službu ani nevyužívají, čímž blokují místa těm, kteří by tento typ bydlení se službou potřebovali.

Dále zjištění efektivity pečovatelské služby při městských částech a potřeba rozšíření kapacit u osobní asistence a pečovatelské služby.

Chráněné bydlení pro osoby se zdravotním postižením, kdy je často problém, že zájemce má sice podanou žádost, ovšem když nastane možnost se nastěhovat, tak místo odmítne (není na to ještě připraven, což souvisí s výše uvedeným problémem v bodu 3 nebo má žádost pouze jako pojistku, kdyby se již nemohla postarat rodina). Proto lze jen těžko zjistit kolik žádostí je myšleno skutečně a daný žadatel má opravdu reálný zájem.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Bylo by dobré rozlišit legitimní potřeby a „pohodlnost“ klienta. Tedy potřeby, se kterými klient skutečně potřebuje pomoci a potřeby, které bez problému zvládne sám, ale je pro něj pohodlnější nechat sociálního pracovníka, aby „se postaral“. Dále pak, z jakých důvodů klienti propadávají sítím služeb a sociální pomoci, proč např. služby nevyhledávají apod.

Romové a cizinci ohrožení sociálním vyloučením

Je potřeba zjišťovat potřeby přímo od samotných uživatelů. Klienti často obcházejí službu od služby a nikde dlouho nevydrží – v čem je tedy problém? Je také těžké tuto cílovou skupinu nějak motivovat, aby se její zástupci osobně účastnili pracovních skupin, kde by mohli sdělit svoje názory a potřeby (řešením by bylo jít přímo za klienty do služeb či jejich přirozeného prostředí – organizačně a personálně náročné, v rámci současného zabezpečení KPSS v podstatě nereálné).

Čím dál tím více se ukazuje, že je nutné, aby sám klient měl motivaci chtít něco změnit. Velká část klientů se spoléhá na to, že za ně vše vyřeší soc. pracovník a služba jako taková pak postrádá svoje poslání, protože tím je sociální začlenění a osamostatnění klienta, nikoliv jeho závislost na službě.

Osoby se smyslovým postižením

Zaměřit se na tlumočnické služby – dle poskytovatelů je málo kapacit. Bylo by tedy dobré prozkoumat jejich využívání a případnou potřebu rozvoje. Problémem je to

zejména u starších klientů, kteří preferují osobní kontakt a nevystačí si s moderními technologiemi. Např. tlumočení přes Skype, mobilní aplikace apod.

Osoby s mentálním postižením

Zaměřit se především na chybějící návazné služby pro osoby, které opouštějí školská zařízení či pobytové služby do určitého věku.

6. Závěr

Koordinační skupina projednala všechny potřebné body a dohodla se na dalším setkání, které se uskuteční

ve středu 19. září 2018 ve 14:00 hod

Sociální nadační fond města Brna a Jihomoravského kraje, Mečová 5 (2. patro)

Zapsali: A. Gavendová, R. Janík

V Brně 3. září 2018